

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

**Fenomenológia és pszichoszomatika:
Jungiánus és poszt-Jungiánus megközelítések**

Szabó Attila

Témavezető: Dr. Kelemen István

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskolája Filozófia Program

Debrecen, 2016.

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A disszertáció célja a pszichoszomatika főbb filozófiai aspektusainak bemutatása a kortárs fenomenológia és analitikus pszichológia eszköztárainak mozgósításával. A tudat kérdéskörének rövid filozófia- és tudománytörténeti áttekintését követően a test-tudat probléma kutatásával kapcsolatos két fontosabb modern filozófiai tradícióra fókuszálok: 1) a karteziánus filozófia és Descartes interpretátorai, illetve 2) Leibniz megközelítési módjára és ennek Kantiánus és Schopenhaueri kritikáira. Ez remélhetőleg sikeresen és érthetően exponálja a témát a kortárs tudat-kutatás kontextusában. Másrészt a fenomenológiai tradíció alapfogalmainak felhasználásával (Husserl, Merleau-Ponty, Gallagher, Thompson, stb. munkái nyomán) vázolom a *megtestesült elme* koncepció főbb filozófiai jellegzetességeit. Célom ezzel egy megfelelő keretrendszer létrehozása, mely alkalmas a további filozófiai vizsgálódásokra. Ezen további vizsgálódások során a modern orvostudományi, idegtudományos, kognitív pszichológiai, és további, jellemzően redukcionista megközelítéseket veszem górcső alá.

A pszichoszomatikus jelenségek tapasztalati vizsgálata esetében a mélylélektani és a sokrétű transzperszonális kontextus releváns keretrendszernek tűnik. Eddig az ezen a területen belül megjelenő fő kontextuális probléma az univerzális és relativista megközelítések közötti ellentmondásokból fakadt, mely a posztmodern kritika fő csatateréként is aposztrofálódik. A posztmodern dekonstrukcionizmus mozgalmi szerint az archetipikus szimbólumok és képek nem tekinthetők a tudattalan alapvető megjelenési formáinak. A mitológiai és/vagy archetipikus képek mindig egy adott, specifikus kultúra képződményei, tehát a transzperszonális szférának nincsenek univerzális kifejeződési formái (pl. Jungiánus szóhasználatlál élve “objektív psziché”). Néhány kortárs gondolkodó szerint egy időtlen, konkrét *szituáltság* nélküli univerzális elme feltételezése merő metafizikai spekuláció. A tudat képei (a képzelet termékei és az archetipikus képek egyaránt) nem csupán egy univerzális elme “történeti konstrukciói” vagy “univerzális esszenciái”, inkább tekintendők “hidaknak”, a transz-objektív és transz-szubjektív ismeretlen kifejeződéseinek. Ez a fajta dinamizmus valóban hidat verhet a lélek ismeretlen mélységei vagy magasságai felé. Ez a folyamat szintén jelentős szereppel bírhat a *spontán fenomenológiai redukció* indukálásában. Ebben a tekintetben az ego-Self tengely kommunikációja által meghatározott tapasztalat fő tulajdonsága nem csupán a rettenet és csodálat egyidejű esztétikai megtapasztalása (“awfulness”), hanem sokkal inkább a spontán fenomenológiai redukció létrehozásának és

folyamatos fenntartásának képessége. A klasszikus fenomenológiai vizsgálódás a *redukció* aktusával veszi kezdetét. A Husserli fenomenológiában a redukció fő célja, hogy a tapasztalás során megszabaduljunk ontológiai berögzültségeinktől, és ezáltal képessé váljunk a tapasztalat valódi gazdagságának átélésére és vizsgálatára. Ennek nyomán a disszertáció második részében a folyamatos fenomenológiai redukció módszertanával próbáljuk meg túllépni az érzékeléssel és testsémával kapcsolatos elméletek alapvető korlátait a pszichoszomatika kontextusán belül. Ennek a résznek a fő tézise szerint a jelenlegi, *pszichointegrációval kapcsolatos lélektani elméletek* teoretikus bővítésével kapcsolatosan az alapvető fenomenológiai koncepciók jelentős heurisztikus értékkel bírhatnak. Ebben a részben fő célom, hogy megmutassam, hogy a Jungiánus és poszt-Jungiánus analitikus pszichológia módszertanának bizonyos elemei, együtt alkalmazva a klasszikus és modern fenomenológia és megtestesült elme tanaival (elsősorban Merleau-Ponty is Husserl munkáival), lehetséges és hatásos magyarázó eszközként jelennek meg, melyekkel a pszichoszomatikus jelenségek jellemzése és leírása lehetővé válik a módosult tudatállapotok (ide értve a pszichedelikus tudatállapotokat is) tágabb értelmezési kontextusán belül.

Feltételezésem szerint – megtestesült elme-alapú megközelítésekkel együtt alkalmazva – a megváltozott tudatállapotok olyan egyedi gyógyító mechanizmusok alapfeltételeként is értelmezhetőek, melyek nagyban átfednek a nocebo/placebo-válasz komplexus pszichoszomatikus tulajdonságaival, és ígéretes terápiás potenciállal rendelkezhetnek számos pszichoszomatikus betegség esetében. Jelen munka fő célja, hogy rámutasson a módosult tudatállapotok, a fenomenológia, és a Jungiánus mélylélektan kölcsönösen hasznos és gyümöcsöző kapcsolatára a filozófiai és biomedikális kutatások kontextusában.

Az alkalmazott módszerek vázolása

Megfelelő körülmények között a módosult tudatállapotok (a különféle pszichoaktív anyagok, vagy egyéb nem farmakológiai módszerek által kiváltott egyaránt) bizonyítottan jelentős pszichoterápiás potenciállal bírhatnak. A hatékony és biztonságos terápiás milieu feltételezi egy *képzett és tapasztalt vezető* (terapeuta, sámán, stb.), illetve az adekvát *set* és *setting* meglétét, és a terapeuta és páciens megfelelő együttműködését is. Feltételezhető továbbá, hogy a pszichedelikus állapotok nem csak a pszichoterápiában terápiás értékűek, de hasznosak lehetnek bizonyos pszichoszomatikus rendellenességek kezelésében is, illetve bővíthetik ismereteinket a *szomatizáció* jelenségének háttérfolyamataival kapcsolatosan. A disszertációban kifejtett álláspontom alapján a Jungiánus („feeling-toned”) *komplexusok* paradigmáján belül a módosult tudatállapotok segíthetnek hozzáférést adni és mobilizálni az ún. *placebo-válasz komplexust* (Kradin nyomán), mely – egy megfelelően kontrollált terápiás settingen belül – a fizikai tünetek enyhüléséhez vagy megszűnéséhez vezethetnek. Ez a módszer alapvetően három fő alternatívát hozna létre: 1) pszichikus energiák mobilizálása a Self-el történő, szimbólumok-mediálta kommunikáció által, mely a placebo-válasz komplexus aktivációjához és ezáltal a test gyógyulásához vezethet; 2) pszichedelikus és személyközi terápiában specifikusan célozhatóvá tenni olyan komplexusokat, melyek elfojtott affektív energiákkal telítettek, ezáltal „szétcsatolni” a vonatkozó, megtestesült, szomatikus szimptomákat; 3) az ún. *negatív terápiás reakció* – vagy másképp, Kradin szóhasználatában, az ún. *nocebo komplexus* – eliminálása, mely a szokásalapú, destruktív (implicit) sémák meghaladása segítségével az önjutalmazás (*self-soothing*) „pre-szimbolikus” állapotának elérését teszi lehetővé. A disszertációban ezt a megközelítési módot „Leibanalízisnek” nevezzük, mivel az a *megélt test* (Leib) tapasztalati tulajdonságaira fókuszál, illetve a Leib és az ego-tudatosság/ego-Self tengely belső és külső aspektusainak dinamikus kölcsönhatásaira helyezi a hangsúlyt.

A pszichoanalízis és fenomenológia módszertani összemérésére már láthattunk példát, többek között a Daseinanalízis kialakulása és praxisa nyomán. Kortárs gondolkodók szerint bár a két módszer (i.e. pszichoanalízis és fenomenológia) alapvetően antagonisztikusnak hat elméleti szinten, mindkettő a Leib-tapasztalatban gyökerezik a gyakorlat szempontjából. Mindkettő esetében kulcsfontosságú *clara et distincta perceptio* karteziánus ideájának igazsága. Ahogy Fuchs már megmutatta, a Leib a tudattalan „részeként” is aposztrofálható, amennyiben a tapasztalati mezőben „testmemóriaként” fejezi ki önmagát, ezáltal árnyalva a

percepció sokrétű tudati niche-eit. Ezzel összhangban a – pszichoszomatikus testi tünetekként manifesztálódó – elfojtott tudatalatti tartalmak a megragadhatóvá válhatnak a fenomenológiai analízis által.

A tudatban aktiválódott (és pl. pszichedelikus tapasztalatok által megtestesített) affektív-szimbolikus állapotok továbbá utat mutathatnak a Jungi kollektív tudattalan legbelső magja (Self vagy *Imago Dei*) felé is. Ez a folyamat – a Self felől érkező belső impulzusok révén – az egyébként patológiásan inaktív placebo-válasz komplexus mobilizálódásához vezethetnek. Ezután az aktivált placebo-válasz komplexus kifejtheti restoratív hatását a fizikai testre, ezzel enyhítve, esetleg megszüntetve, a tüneteket. Másrészt, amennyiben az adott pszichoszomatikus szimptóma gyökerét (egy adott komplexushoz kötött, elfojtott affektív tartalom) sikerrel azonosították, a Self-el történő kommunikáció – pl. különféle terápiás narratívák, „rituálék” segítségével – a komplexus dekonstrukciójához vezethet, ezzel megszüntetve a testi tüneteket (melyek energiájának centruma eddig a komplexus volt). Mindkét esetben a *megváltozott/pszichedelikus tudatállapotoknak kulcsszerepe van az ego-tudatosság és a Self közötti kommunikációs csatorna létrehozásában.*

A fentiek alapján talán nem valóságtól elrugaszkodott ötlet azt feltételezni, hogy a placebo-válasz komplexus segítségével irányított, Self-ből történő energia felszabadítás a test gyógyulásában szerepet játszhat. Ez a fizikai gyógyulási folyamat az egyén pszichoszomatikus integritásának visszaállításán, szimbolikus „újraprogramozásán” alapul. A kortárs pszichedelikus terápiákkal kapcsolatos tudományos viták gyújtópontjában éppen ilyen, ego-Self tengelyt célzó, patogén komplexusokat feloldó módszerek állnak. Ezen felül a disszertációban tárgyalt komplexus-teória (különös tekintettel a placebo-válasz komplexusra) egy olyan gyümölcsöző alternatívát és klinikai/tudományos modellt adhat a terapeuta kezébe, mellyel képes lehet a páciens „alvilági utazásait” is megfelelően interpretálni és terápiás kontextusba helyezni. Az ebben a munkában említett modell alapján a megváltozott tudatállapotok (pl. irányított meditáció, relaxáció, aktív imagináció, pszichedelikumok által indukált állapotok, stb.) *átjárót képezhetnek az ego-tudatosság és a Self között.* A megélt test (Leib) úgy jelenik itt meg, mint egyfajta ablak, melyen át a folyamat kibontakozik az egyén tapasztalati mezőjében, ezzel lehetővé téve számára, hogy aktívan megfigyelje, modulálja, manipulálja ezt a sokrétű pszichoszomatikus dinamikát. Egy megfelelő terápiás settingben, a felkészült és képzett terapeuta lehetővé teheti a páciens számára, hogy kapcsolatot teremtsen és energiát szabadítson fel az akár régóta elfojtott komplexusokból és aktiválja a restoratív-gyógyító placebo-válasz komplexust. Természetesen a dolgozatban javasolt módszer számos

olyan kérdést vet fel, melyek további szigorú, objektív, szakmai szempontú vizsgálatok tárgyát kell, hogy képezzék a jövőben.

A nyugati orvostudomány pszichoszomatikával (test-elme interakciókra épülő gyógyítás) kapcsolatos kutatásai és új módszerekre létrehozására tett kísérletei – különösen az elmúlt egy évszázadot tekintve – sikertelenek voltak. Noha látszólag előrelépés történt az emberi jelenséget holisztikusan szemlélő módszerek megalkotása irányába, a nyugati orvoslásról régóta ismert alapvetően redukcionista-monista felfogásmódja. A főképp karteziánus hagyatékknak tekinthető felfogás alapján az emberi testet egyfajta biokémiai gépezetként fogják fel, mely az objektív, analitikus vizsgálatok és manipulációk alanya. Ezzel párhuzamosan a lélek elveszítette immateriális-metafizikai aspektusát és agyi (testi) folyamatok derivatívumává vált. Egy működő pszichoszomatikus terápiának az egyén megélt (Leib) és biológiai (Körper) testével is foglalkoznia kell, magába olvasztva, egyesítve a páciens *privát-fenomenológiai* és a *publikus-fizikai* aspektusait egyaránt, amikor a diagnózist felállítja és a lehetséges gyógyítási alternatívák végrehajtásán dolgozik. A disszertáció fő célja a pszichoszomatikával kapcsolatos interdiszciplináris diskurzusok előmozdítása, valamint az, hogy összekapcsoljon olyan különálló akadémiai kutatási területeket, melyek közös célja a test-tudat viszony megértése és főbb aspektusainak feltárása.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

A disszertációban az alábbi fő tézisek kerülnek kidolgozásra:

- 1) A módosult tudatállapotok (ide értve a pszichedelikus tudatállapotokat is) potenciálisan alkalmasak a *fenomenális mező re-struktúrálására a rejtett, elfojtott tudati tartalmak felszínre hozása révén*; ezek a tudati tartalmak ezután – a mélylélektani szimbólumgenezis és transzformáció „fenomenológiai szabályait” követve – analizálhatóvá válnak és további filozófiai kutatások tárgyát képezhetik;
- 2) Ezek a megváltozott tudatállapotok gyakran járnak együtt az ego dekonstrukciójával (egohalál), melyet a (Jungianus és poszt-Jungianus értelemben vett) *transzcendens funkció* által intrinzik módon szabályozott rekonstrukciós fázis követ;
- 3) Klinikai, pszichoterápiás és antropológiai beszámolók alapján pszichedelikus állapotokban a *fenomenológiai megélt test (Leib)* jelentős plaszticitást mutat tapasztalati és operatív kapacitásait illetően; ezek alapján *feltételezhető, hogy ezen állapotok lehetőséget adnak a Leib manipulációjára*;

A disszertációban vázolt megközelítési mód alapján a módosult tudatállapotok és a fenomenológia módszertanának ötvözése lehetőséget kínál egy olyan eszközkészlet létrehozására, melynek segítségével jobban megérthetővé válnak a test-tudat interakciókkal kapcsolatos problémák. Ez a modell egy olyan terápiás hibrid-apparátust is jelenthet, mely újszerű felfogásmódot képvisel a test-orientált pszichoterápiákban.

Az emberi lét a világban *megtestesült lét*. A lét e módja egy sajátos *szituáltságot* feltételez az egyén életvilágában, amennyiben maga után vonja a test, én, és társadalom finom és mérhetetlenül komplex interakcióit. Annak érdekében, hogy a testről egyáltalán beszélni tudjunk a pszichoszomatikus orvoslás keretrendszerén belül (annak minden filozófiai és pszichológiai aspektusával együtt), ha csak részben is, de be kell vonnunk az összképbe az orvosi antropológia tudományát is. Kirmayer szerint ez a diskurzus a test több különféle – mindazonáltal kölcsönhatásban lévő – *doménjét* is érinti: 1) elsődlegesen *fizikai/biológiai lények vagyunk*, akik olyan környezeti és szociális tényezőknek vannak kitéve, melyek

objektívek a „létegyensúlyunk” szempontjából; 2) *fenomenológiai megélt testtel* rendelkezünk, annak összes szenzoros, affektív, és szubjektív-tapasztalati tulajdonságait beleértve; 3) a test gazdasági, politikai, és szociális jelenléte, mely egy bizonyos fokú hatalmat és értéket képvisel a társadalomban („body politic”). A megtestesült lét alapján, ahogy az Merleau-Ponty és követőinek munkáiból megismerhető, ezek a „testek” valójában folyamatosan és szétválaszthatatlanul interakcióban állnak egymással, ezáltal mindnyájan a kultúra és szociális környezet állandó befolyása alatt állunk testünk strukturális és tapasztalati tulajdonságait tekintve. A kortárs trend alapján ezek a „testek” vagy azok alrendszerei gyakran hibásan, egymással koncepcionálisan összekeveredve jelennek meg a diskurzusban, mind egyfajta *specifikus hatóerőt (agency)* képviselve. Ez szükségszerűen azt eredményezi, hogy a testek – mind Merleau-Pontianus, mind pedig Foucault értelemben –, saját szubjektivitásuk és hatalmuk révén felülkerekedhetnek az én-en. Az ágencia kérdéskörének tárgyalása azonban nem feltétlenül szükséges a dolgozatban vázolt pszichoszomatikus modell fenomenológiai és analitikus pszichológiai jellemzőinek tárgyalásához, ezért ettől eltekintünk a modell kidolgozása során.

Blalock és mtsai úttörő munkája szerint az immunrendszer *érzékszervként* (egyfajta „hatodik érzék”) is funkcionál. Ez az elmélet olyan empirikus adatokon nyugszik, melyek egy igen sajátos kommunikációs útvonalat fedtek fel az immunrendszer és az agy/neuroendokrin rendszer között. Ez a kommunikáció lehetővé teszi egy *immunológiai szelf* kialakulását, mely saját percepciók kapacitásokkal rendelkezik (ahogy azt Burnet is feltételezte korábban). 1941-es monográfiájában Burnet megalkotta a „biológiai szelf” („saját”) és „non-szelf” („nem-saját”) kategóriáit, melyek alapján az immunrendszer képes különbséget tenni az exogén/környezeti/nem-saját és az endogén/testi/saját jelek között. A legújabb tudományos elméletek szerint a kogníció nem csupán neurális hálózatok eredője, hanem egy olyan komplex jelenség, mely számos más elem (pl. immunrendszer, mikrobióta, stb.) meghatározó fontosságát feltételezi. Az ilyen interakcionista megközelítési mód alapján továbbá a megtestesült kogníció (embodied cognition) jelensége kiterjed az egyes individuumok kölcsönös-visszaható tevékenységeire, a szociális világra is. Ez az új elmélet („social embodiment of cognition”) egy teljesen egyedi megközelítési módot képvisel a filozófián és kognitív idegtudományon belül, és a fentebb említett immunológiai tényezőket eddig nem tárgyalták a paradigmán belül. Az új szemléletmód egy sajátos *szociofiziológia* kialakulásának az irányába mutat, mely magába olvaszt olyan tudományterületeket is, mint pl. a néprajz, bizonyos betegség-hajlamok szociális-életteni aspektusai, számos más diszciplína. Ezen a ponton újra vissza kell térnünk a pszichoszomatikus betegségek kérdésköréhez, amennyiben a

jelentés és szimbolizáció kritikus fontosságú folyamatok a betegségek etiológiájának kulturális-mentális-fiziológiai „lefordításában”. Ez a fajta metaforaelmélet segítségünkre lehet abban, hogy jobban megérthessük a személyközi és egyéni tudatállapotok testi kikristályosodásának formáit és jellemzőit, azaz a szomatizáció folyamatát. Ahogy Freud és Georg Groddeck a huszadik század elején már megmutatta, a betegségek általában rendelkeznek egyfajta szemantikus komponenssel, mely által a tünetek kifejeződnek a testben. A betegség ilyenfajta „jelentése” magában foglalja a páciens legtágabb szociokulturális környezetét (is). Másrészt, Lyon szerint, ebben a szocio-pszichológiai-fiziológiai áttételben kritikus szerepe van az érzelmi-affektív komponensnek is. Ezek alapján lehetőség adódik egy olyan újszerű koncepció kidolgozására, mely összeolvasztja a megélt test és a társadalmi struktúrák különálló entitásait.

A disszertációban kidolgozásra kerülő pszichoszomatikus-filozófiai-analitikus pszichológiai modell leírásához a „Leibanalízis” elnevezést javaslom. Ez főként azért indokolt, mivel a *Leib (i.e. megélt test) egyfajta interfész-szerepet tölt be benne, amin keresztül a fent kifejtett szimbolizációs folyamatok megtörténhetnek és tudatosan befolyásolhatóvá válhatnak*. A módszer a fenomenológia és a Jungiánus (illetve poszt-Jungiánus) analitikus pszichológia módszertanát használja a szubjektív tapasztalatok leírásához, és a megélt test vizsgálatához. A Leibanalízis fő célja nem egy újfajta terápia létrehozása, sokkal inkább egy olyan médium létrehozása, mely lehetővé teszi a pszichoszomatika kérdéskörének filozófiai-pszichológiai szakmaközi diskurzusát.

Nyilvántartási szám: DEENK/38/2016.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Szabó Attila
Neptun kód: LLZ5H0
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10036424

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészlet(ek) (1)

1. Brys Z., Szirmai A., Takács S., Bokor P., Kis J.T., Petró V., **Szabó A.**: Kognitív irányultságú meditációs módszerek a medicina perifériáján.
In: Ki látott engem? Buda Béla 75. Szerk.: Spannraft Marcellina, Sepsi Enikő, Bagdy Emőke, Komlósi Piroska, Grezsa Ferenc, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 356-374, 2014. ISBN: 9789632368269

Magyar nyelvű tudományos közlemény(ek) hazai folyóiratban (4)

2. Horváth L., **Szabó A.**: A fekete nap melankóliája és a Selbst dekonstrukciója -
Posztstrukturalizmus és posztjungliánus pszichológia.
Magyar Fil. Szle. 59 (3), 103-120, 2015. ISSN: 0025-0090.
3. **Szabó A.**, Kazai A., Frecska E., Brys Z.: Pszichedelikumok és kvázi-pszichedelikumok a modern kutatások tükrében: Orvosi kannabisz, MDMA, szalvinorin A, ibogain és ayahuasca.
Neuropsychopharmacol. Hung. 17 (3), 120-128, 2015. ISSN: 1419-8711.
4. Horváth L., **Szabó A.**: Tükörneuronok és személyköziség a megtestesülésparadigmájában.
LAM - 23 (12), 629-634, 2013. ISSN: 0866-4811.
5. Horváth L., **Szabó A.**: Integratív tudatállapotok fenomenológiája: Az észlelés és fantázia határmezsgyéjén.
Magyar Fil. Szle. 56, 125-150, 2012. ISSN: 0025-0090.

Idegen nyelvű tudományos közlemény(ek) hazai folyóiratban (1)

Cím: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1. □ Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 39. □ Tel.: (52) 410-443
E-mail: publikaciok@lib.unideb.hu □ Honlap: www.lib.unideb.hu

6. **Szabó, A.**: Psychoneuroimmunology and the embodied mind.
Lege Artis Med. 25 (10), 445-453, 2015. ISSN: 0688-4811.

Idegen nyelvű tudományos közlemény(ek) külföldi folyóiratban (2)

7. **Szabó, A.**: Psychedelics and Immunomodulation: Novel Approaches and Therapeutic Opportunities.
Front. Immunol. 6 (358), 1-11, 2015. EISSN: 1664-3224.
DOI: <http://dx.doi.org/10.3389/fimmu.2015.00358>

8. **Szabó, A.**, Rajnavölgyi, É.: The Brain-Immune-Gut Triangle: Innate immunity in psychiatric and neurological disorders.
Curr. Immunol. Rev. 9 (4), 241-248, 2013. ISSN: 1573-3955.

Nem tudományos folyóiratközlemények (1)

9. **Szabó A.**: Egy (nagyon) rövid bevezető a tudat tudományába.
Szkholon. 6 (1), 92-104, 2008. ISSN: 1785-0479.
(Ismertetett mű : Susan Blackmore : Consciousness - A Very Short Introduction. New York : Oxford University Press, 2005,)

További Közlemények

Magyar nyelvű könyvrészlet(ek) (2)

10. Horváth L., Kőműves S., **Szabó A.**: Halálközeli élmények fenomenológiája és medikalizációja.
In: A személy bioetikai kontextusa. Szerk.: Kőműves Sándor, Rózsa Erzsébet, Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen University Press, Debrecen, 259-309, 2013. ISBN: 9789633183212

11. **Szabó A.**: A tudományos szubkultúrák szerkezete.

In: Huszonöt Fennsík : a művészetektől a tudományokig. Szerk.: Valastyán Tamás,
Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen University Press, Debrecen, 324-344, 2011. ISBN:
9789633181003

Magyar nyelvű közlemény(ek) hazai folyóiratban (1)

12. Frecska E., **Szabó A.**: Az endohallucinogén dimetil-triptamin lehetséges szerepe a szövetek regenerációjában.

Orvostovábbk. Szle. 20 (5), 10-16, 2013. ISSN: 1218-2583.

Idegen nyelvű közlemény(ek) hazai folyóiratban (1)

13. Brys, Z., Pluhár, A., Kis, J.T., Buda, B., **Szabó, A.**: Network analysis of neurotransmitter related human kinase genes: Possible role of SRC, RAF1, PTK2B?

Neuropsychopharmacol Hung. 15 (3), 165-171, 2013. ISSN: 1419-8711.

Idegen nyelvű közlemény(ek) külföldi folyóiratban (13)

14. Bacskai, I., Mázló, A., Kis-Tóth, K., **Szabó, A.**, Panyi, G., Sarkadi, B., Apáti, Á., Rajnavölgyi, É.: Mesenchymal stromal cell-like cells set the balance of stimulatory and inhibitory signals in monocyte-derived dendritic cells.

Stem Cells Dev. 24 (15), 1805-1816, 2015. ISSN: 1547-3287.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1089/scd.2014.0509>

IF:3.727 (2014)

15. **Szabó, A.**, Magyarics, Z., Pázmándi, K., Gopcsa, L., Rajnavölgyi, É., Bácsi, A.: TLR ligands upregulate RIG-I expression in human plasmacytoid dendritic cells in a type I IFN-independent manner.

Immunol. Cell Biol. 92 (8), 671-678, 2014. ISSN: 0818-9641.

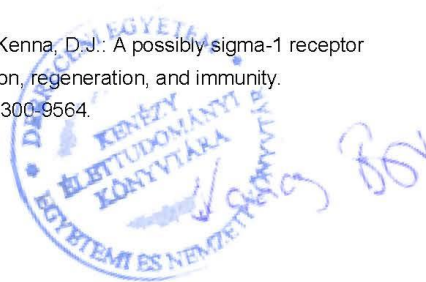
DOI: <http://dx.doi.org/10.1038/icb.2014.38>

IF:4.147

16. Pázmándi, K., Agod, Z., Kumar, B.V., **Szabó, A.**, Fekete, T., Sógor, V., Veres, Á., Boldogh, I., Rajnavölgyi, É., Lányi, Á., Bácsi, A.: Oxidative modification enhances the immunostimulatory effects of extracellular mitochondrial DNA on plasmacytoid dendritic cells.
Free Radic. Biol. Med. 77, 281-290, 2014. ISSN: 0891-5849.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.freeradbiomed.2014.09.028>
IF:5.736
17. **Szabó, A.**, Kovács, A., Frecska, E., Rajnavölgyi, É.: Psychedelic N,N-Dimethyltryptamine and 5-Methoxy- N,N-Dimethyltryptamine Modulate Innate and Adaptive Inflammatory Responses through the Sigma-1 Receptor of Human Monocyte-Derived Dendritic Cells.
PLoS One. 9 (8), 12 p., 2014. EISSN: 1932-6203.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0106533>
IF:3.234
18. Fekete, T., Pázmándi, K., **Szabó, A.**, Bácsi, A., Koncz, G., Rajnavölgyi, É.: The antiviral immune response in human conventional dendritic cells is controlled by the mammalian target of rapamycin.
J. Leukoc. Biol. 96, 1-11, 2014. ISSN: 0741-5400.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1189/jlb.2A0114-048RR>
IF:4.289
19. **Szabó, A.**, Rajnavölgyi, É.: Finding a fairy in the forest:ELF4, a novel and critical element of type I interferon responses.
Cell. Mol. Immunol. 11 (3), 218-220, 2014. ISSN: 1672-7681.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1038/cmi.2014.1>
IF:4.112
20. **Szabó, A.**, Rajnavölgyi, É.: Collaboration of Toll-like and RIG-I-like receptors in human dendritic cells: TRIGgering antiviral innate immune responses.
Am. J. Clin. Exp. Immunol. 2 (3), 195-207, 2013. EISSN: 2164-7712.
21. Frecska, E., **Szabó, A.**, Winkelman, M.J., Luna, L.E., McKenna, D.J.: A possibly sigma-1 receptor mediated role of dimethyltryptamine in tissue protection, regeneration, and immunity.
J. Neural Transm. 120 (9), 1295-1303, 2013. ISSN: 0300-9564.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1007/s00702-013-1024-y>
IF:2.871

22. **Szabó, A.**, Gogolák, P., Pázmándi, K., Kis-Tóth, K., Riedl, K., Wízel, B., Lingnau, K., Bácsi, A., Réthi, B., Rajnavölgyi, É.: The Two-Component Adjuvant IC31(R) Boosts Type I Interferon Production of Human Monocyte-Derived Dendritic Cells via Ligation of Endosomal TLRs. *PLoS One*. 8 (2), 13 p., 2013. EISSN: 1932-6203.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0055264>
IF:3.534
23. **Szabó, A.**, Osman, R.M., Bacskai, I., Kumar, B.V., Agod, Z., Lányi, Á., Gogolák, P., Rajnavölgyi, É.: Temporally designed treatment of melanoma cells by ATRA and polyI. *Melanoma Res.* 22 (5), 351-361, 2012. ISSN: 0960-8931.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1097/CMR.0b013e328357076c>
IF:2.518
24. **Szabó, A.**, Bene, K., Gogolák, P., Réthi, B., Lányi, Á., Jankovich, I., Dezső, B., Rajnavölgyi, É.: RLR-mediated production of interferon-beta by a human dendritic cell subset and its role in virus-specific immunity. *J. Leukoc. Biol.* 92 (1), 159-169, 2012. ISSN: 0741-5400.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1189/jlb.0711360>
IF:4.568
25. Fekete, T., **Szabó, A.**, Beltrame, L., Vivar, N., Pivarcsi, A., Lányi, Á., Cavalieri, D., Rajnavölgyi, É., Réthi, B.: Constraints for monocyte-derived dendritic cell functions under inflammatory conditions. *Eur. J. Immunol.* 42 (2), 458-469, 2012. ISSN: 0014-2980.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1002/eji.201141924>
IF:4.97
26. Benkő, S., Magyarics, Z., **Szabó, A.**, Rajnavölgyi, É.: Dendritic cell subtypes as primary targets of vaccines: The emerging role and cross-talk of pattern recognition receptors. *Biol. Chem.* 389 (5), 469-485, 2008. ISSN: 1431-6730.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1515/BC.2008.054>
IF:3.035

Nem tudományos folyóiratközlemények (1)

27. **Szabó, A.**, Kovács, A., Frecska, E., Rajnavölgyi, É.: Activation of the sigma-1 receptor by specific ligands inhibits human inflammatory dendritic cell functions and effector t-lymphocyte responses.

Alzheimer's & Dementia. 10 (4), P876, 2014. ISSN: 1552-5260.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jalz.2014.07.017>

Idegen nyelvű absztrakt kiadvány(ok) (2)

28. Pázmándi, K., Agod, Z., Kumar, B.V., **Szabó, A.**, Fekete, T., Sógor, V., Veres, Á., Boldogh, I., Rajnavölgyi, É., Lányi, Á., Bácsi, A.: Oxidative modification enhances the immunostimulatory effects of extracellular mitochondrial DNA.

Eur. J. Clin. Invest. 45 (2), 65, 2015. ISSN: 0014-2972.

29. Magyarics, Z., **Szabó, A.**, Pázmándi, K., Gopcsa, L., Bácsi, A., Rajnavölgyi, É.: Cytokine production and helicase expression of leukemic plasmacytoid dendritic cells.

Eur. J. Immunol. 39, S360, 2009. ISSN: 0014-2980.

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora: 46,741

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora (az értekezés alapján szolgáló közleményekre): 0

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2016.02.18.

